

14 בינואר 2014

י"ב בשבט התשע"ד

סימוכין: ב-ימ-0100

אל: איתן שטיינר, ראש אגף חירום ובטחון, משרד התקשורת
עוזי לוי, מנהל תחום רישוי כללי, משרד התקשורת
רועי ברית, לשכה משפטית משרד התקשורת

הנדון: הצ"ח התקשורת (בזק ושידורים), תיקון מס' 58

בהמשך לפגישה שנערכה בין ראש המטה הקיברנטי הלאומי לבין מנכ"ל משרד התקשורת, ולפגישה שנערכה ביום 13.01.14 בנושא זה, נבקש לפנות כדלקמן:

1. בפגישה שנערכה במשרדכם ביום 13.01.14 בהשתתפות הח"מ וד"ר טל שטיינהרץ, הטכנולוג הראשי של המטה, דנו בגדרו של הביטוי "סינון או הגבלה המתחייבת מניהול תקין והוגן", במסגרת התיקון שבנדון.
2. כמפורט בדברי ההסבר להצעת התיקון, מטרת התיקון לאסור על בעל רישיון בזק, לבצע הגבלות או חסימות שונות ברשת, וזאת לצורך שמירה על עיקרון הניטרליות של רשת האינטרנט. לצד איסור זה מכיר התיקון בצורך של בעל רישיון לנהל את התעבורה ברשתו באופן תקין והוגן.
3. במסגרת הפגישה הובהר כי, בכפוף לדיון מפורט יותר, אינכם רואים מניעה משפטית או מניעה בתחום המדיניות לקבל את עמדת המטה כי "ניהול תקין והוגן" של הרשת מאפשר לבעל רישיון לחסום או להגביל מסרי בזק המכילים תקשורת פוגענית, ובין היתר SPAM, DDOS, malware, ואין בפעולה כאמור משום הפרה של העיקרון שנקבע בתיקון.
4. בהתאם לכך איננו סבורים כי יש צורך בשינויים בנוסח התיקון, לקראת הדיון בוועדת הכלכלה בשבוע הבא.
5. במסגרת הפגישה הצגנו את עמדתנו, לפיה אנו סבורים כי לצורך הגברת הודאות של בעלי הרישיון, יש לממש בהקדם את האפשרות שנקבעה בהצעת התיקון ולקבוע בכללים של שר התקשורת את הפרשנות שתוארה לעיל.
6. ציינו כי להבנתנו מסמך המדיניות התקף של רשות התקשורת הפדרלית האמריקנית (Federal Communications Commission), מכיר בזכותו של ספק תקשורת לסנן או לנטר תקשורת לצורך "reasonable network management". במסמך רקע בנושא זה, מבהירה ה-FCC כי הנושאים שצוינו לעיל בסעיף 3 נכללים לעמדתה במסגרת זו.¹ נציין כי במסגרת שיתופי הפעולה הבינלאומיים של המטה פנינו לקבלת מידע נוסף מה-FCC בנושא זה.

¹ Federal Communications Commission, In the Matter of Preserving the Open Internet, Broadband Industry
<http://www.fcc.gov/guides/open-internet>

7. בדומה לכך, במסגרת כיווני ההסדרה הכלל אירופאיים בנושא זה, מוצע בטיוטת רגולציה (regulation) אירופאית, לקבוע סייג לעיקרון הניטרליות המאפשר לספקים לסנן או לחסום מסרים כאמור². (יצוין כי הסייג המוצע בטיוטת הרגולציה רחב בהרבה מהדיון הנוכחי).
8. בהמשך לדיון שנערך, נציג להלן את עמדתנו בצורה מפורטת יותר. על מנת לקדם את הדיון מצ"ב בנספח למכתב זה טיוטה של כללים כאמור, שאין בה כמובן כדי למצות את הדברים אלא להצביע על הכיוון המוצע.

הכללים המוצעים

9. נקודת המוצא כי הטיפול בניטרליות מבוסס על שלושה עקרונות כללים, ובהם **מידתיות** (כלומר התערבות ברשת במידה שאינה עולה על הנדרש), **שקיפות** (כלומר הודעה לציבור ולרגולטור על כך), ו**אפליה**.
10. העקרונות הקונקרטיים המוצעים מכילים מספר חלקים.
11. ברובד הראשון נקבעים סוגי "מסרי בזק", שמותר לספק לחסום או לסנן.
- א. על מנת שלא להשמיע חובת פיקוח או DPI של הספק, בהעדר חובה זו מכוח חוק התקשורת, מוצע הביטוי כי "היה לספק יסוד סביר להניח". המשמעות היא שלספק אין חובה אקטיבית לנטר או לסנן תעבורה (לפחות לא מכוח כללים אלה), אבל אם הוא נתקל בכך, הרי הוא רשאי לסנן. המטרה של שימוש בביטוי "יסוד סביר להניח" היא גם כדי להטיל על הספק חובה להפעיל שיקול דעת ולהשתכנע כי מדובר בתקשורת פוגענית, בשונה מתקשורת לגיטימית שהספק עשוי לרצות לסנן משיקולים מסחריים.
- ב. על מנת להגביר את הודאות מוצע לכלול בתוספת לכללים הגדרות ברורות של סוגי התקשורת הפוגענית.
- ג. לאחר התלבטות, מוצע להתחבר להגדרות ברמת ההפשטה הגבוהה של חוק המחשבים, ולא להגדרות המופיעות בתקן 27032.
12. ברובד השני, נקבעת ברירת מחדל של חסימת סוגי תקשורת או יישומים שעלולים להזיק למשתמש הקצה. מוצע לכלול רשימה כאמור בתוספת השנייה, לאחר בחינה על ידי אנשי מקצוע, שתביא בחשבון כמובן את היחס בין התועלת בהגנה לבין תופעות לוואי בחסימה של שירותים רצויים. במסגרת זו נדרש למסור הודעה ברורה ללקוח על כך, ולתת לו אפשרות להסיר את החסימה.
13. ברובד השלישי יש חובת שקיפות ודיווח ציבור ולשר התקשורת על מדיניות הסינון. ניתן לשלב חובת שמירת תיעוד פנימית ביחס לכל אירוע סינון, על מנת לאפשר פיקוח של משרד התקשורת.

² European Commission, Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down measures concerning the European single market for electronic communications and to achieve a Connected Continent, and amending Directives 2002/20/EC, 2002/21/EC and 2002/22/EC and Regulations (EC) No 1211/2009, , Brussels, 11.9.2013, COM(2013) 627 final, article 23(5)(b), (c).
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0627:FIN:en:PDF>

14. ברובד הרביעי, יש סעיף המאפשר דיווח לשר או למי שהשר יקבע מבין עובדי המדינה, על אירועי סינון. זה סעיף שיאפשר בעתיד העברת דיווחים גם למרכז מרכז לאומי לשיתוף מידע ותיאום טיפול באירועי סייבר Computer Security Incident Response Team – National CSIRTs, או Cyber Event Readiness Teams – CERTs, שמקים המטה.

15. **ברובד החמישי**, סעיף שמירת דינים שמטרתו לא לנגוס בהסדרים משפטיים מקבילים.

16. אנו סבורים כי יש מקום לקדם כללים אלה בנפרד מהדיון המפורט (והמסובך) יותר בניהול תקין והוגן של הרשת בהקשרים אחרים. אנו סבורים כי לקידום כאמור ערך רב לכינון שיתוף הפעולה בין המטה לבין משרד התקשורת, ולתחילת מעורבות עמוקה יותר של משרד התקשורת בטיפול בנושא זה.

בברכה,

עמית אשכנזי
יועץ משפטי

העתקים :

ד"ר אביתר מתניה, ראש המטה הקיברנטי הלאומי.

ד"ר טל שטיינהרץ, טכנולוג ראשי, כאן.

גב' שני שרביט, ראש אגף בכיר מדיניות וארגון.

מר רוני י., מערך הייעוץ המשפטי, שב"כ.